

Göteborgs kommun

info@educ.goteborg.se

Beslut för gymnasieskola med introduktionsprogram

efter tillsyn i Burgården Utbildningscentrum 3
belägen i Göteborgs kommun

Tillsyn i Burgården Utbildningscentrum 3

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Göteborgs kommun under hösten 2015. Burgården Utbildningscentrum 3 besöktes av Skolinspektionen mellan den 12 november 2015 och den 26 november 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Av Skolverkets statistik för läsåret 2014/15 framgår att av de 49 elever som gick i årskurs 3 på samhällsvetenskapsprogrammet på skolenheten fick färre än 10 elever gymnasieexamen. Genomsnittet för andelen elever från samhällsvetenskapsprogrammet som fick gymnasieexamen i riket var 75 procent. Eftersom det bara fanns 10 elever på naturvetenskapsprogrammet i årskurs 3 saknas statistik från Skolverket för hur många av dem som fick gymnasieexamen läsåret 2014/15.

När det gäller introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val och språkintrouktion finns det ingen samlad nationell statistik över kunskapsresultaten. Inte heller skolan har redovisat någon sammanställning över elevernas kunskapsresultat.

Trygghet och studiero

För Burgårdens Utbildningscentrum 3 saknas resultat från Skolinspektionens enkäter som genomfördes under våren 2015. Varken elever eller personal har besvarat enkäterna. Burgårdens Utbildningscentrum genomför egna trivselenkäter varje år med elever i årskurs 1 och årskurs 2. Dessa enkäter sammanställs inte per skolenhet, vilket medför att det inte går att utläsa något resultat kring trygghet och studiero som enbart rör elever inom Burgårdens Utbildningscentrum 3. Vid tiden för tillsynsbesöket finns ingen aktuell plan mot kränkande behandling och de som genomfördes med elever under förra läsåret har inte sammanställts och analyserats.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra Anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Ingen brist konstaterad	
4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande vid vite	2016-04-27
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-04-27
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande vid vite	2016-04-27

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar på allvarliga och omfattande brister i skolans arbete med trygghet och studiero samt det målinriktade arbetet med att förhindra kränkande behandling av elever.

Elever, lärare och elevhälsan berättar om Burgårdens Utbildningscentrum 3 som en mycket otrygg skola och ger exempel på att det på grund av detta finns elever som inte går till matsalen, elever som lärare får följa in och genom skolan, elever som inte vågar vara i korridorerna på rasterna samt elever som

valt bort vissa lektioner då salen ligger i ett otryggt område. Elever och lärare berättar att det förekommer droger, stölder, bränder, smällare, skadegörelser, bråk och hårda ord. Enligt elever griper lärare inte alltid in när elever utsätts för kränkningar. Speciellt utpekas B-huset som en otrygg plats. För hela skolan är det ett problem att det är lätt för obehöriga att ta sig in i lokalerna och det skapar oro enligt eleverna. Skolans arbete med trygghet och studiero räcker inte till och rektorn uppger att det sker kränkningar bland eleverna varje dag. Trots att både elever, lärare, elevhälsan och rektorn uppger att det finns brister i trygghet och studiero, samt i det målinriktade arbetet med att förhindra kränkande behandling av elever finns det inga kartläggningar, på skolenhetsnivå, av vad som orsakar dessa upplevelser av otrygghet. Vidare visar tillsynen att det på skolenheten saknas ett målinriktat arbete för att förhindra kränkande behandling av elever. Utöver att anställa fler skolvärdar ges få exempel på ett målinriktat arbete som utgår från skolenhetens behov. Hur situationen i B-huset ska förbättras framgår inte. Alla elever som går på introduktionsprogrammen har sin undervisning och sina skåp i B-huset och centrala funktioner för alla skolenhetens elever, som rektorn, elevhälsan och studie- och yrkesvägledning, finns i B-huset.

Vidare framgår av tillsynen att det även brister i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Det dokumenterade systematiska kvalitetsarbete som finns utgår från kunskapsresultat och resultat från arbete med trygghet och studiero från samtliga fem skolenheter inom Burgårdens Utbildningscentrum, och inte från resultat som enbart rör skolenheten. Detta medför att rektorn inte heller, utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen av kunskapsresultat och arbetet med trygghet och studiero, beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumenterar de beslutade åtgärderna. Inte heller planerar eller genomför rektorn utvecklingsåtgärder utifrån vad som framkommer vid en analys. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att likadan brist gällande det systematiska kvalitetsarbetet som identifierades vid tillsynen våren 2011 nu på nytt har kunnat konstateras i verksamheten.

Övriga brister som framkommit i tillsynen rör att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande samt att vårdnadshavare inte informeras samma dag om elever har ogiltig frånvaro.

Det framgår även av tillsynen att studiehandledning på modersmålet inte erbjuds alla elever som kan vara i behov av detta. Tillgång till studiehandledning bedöms i beslutet för huvudmannens ansvarstagande för skolformen gymnasieskola.

Beslut

2016-01-18

5 (29)

Dnr 43 - 2015:4654

Burgårdens Utbildningscentrum är organiserad i fem enheter, kallade Burgårdens Utbildningscentrum 1, 2, 3, 4 och 5, för vilka fem rektorer ansvarar för utbildningen. Organiseringen av utbildningen i skolenheter bedöms på huvudmannanivå.

Skolinspektionen har inom ramen för tillsynen i Burgårdens utbildningscentrum 3 uppmärksammat en verksamhet vid namn "Lärcentrum" som innehåller gymnasieutbildning. Det har även framkommit att det finns liknande verksamheter vid andra skolor i Göteborgs kommun.

Skolinspektionen kommer att bedöma om dessa verksamheter är förenliga med skolförfattningarna i det övergripande beslutet för gymnasieutbildningen i Göteborgs kommun.

Av skäl som utvecklas nedan har Skolinspektionen förenat några av föreläggandena i detta beslut med vite. Skolinspektionen kan konstatera att Göteborgs kommun måste vidta kraftfulla åtgärder för att alla elever ska få en utbildning enligt kraven i skollagen och andra författningar.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att vid vite av 700 000 kr senast den 27 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Rektorn ska se till att det vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Trygghet och studiero

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har vid tillsynsbesöket intervjuat elever som gått ett eller flera år på naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet liksom elever inom introduktionsprogrammen individuellt alternativ och språkintrouktion. Intervjuerna har genomförts i tre grupper. Alla elever som går på introduktionsprogrammen har sin undervisning och sina skåp i B-huset. För alla skolenhetens elever finns centrala funktioner, som rektorn, elevhälsan och studie- och yrkesvägledning i B-huset. I intervjuer med elever uppger flera av dem att de upplever Burgårdens Utbildningscentrum som en otrygg miljö. Elever ger exempel på att det förekommer droger bland eleverna, smällare på gården utanför och vid ett tillfälle under ett bord i matsalen, rökning vid entréer och inne i korridorer, bråk i korridorer och ungdomar som går i korridoren utanför och bankar på klassrumsdörren och som öppnar dörren till klassrummet och skriker in i klassrummen. Eleverna tar också upp att skolan ligger centralt och att det är en öppen skola där många personer vistas i som eleverna inte känner igen. Eleverna berättar att de ofta tar utevägen eller bakvägen in i skolan istället för att gå genom korridorerna. De berättar att de hittat egna vägar genom skolans korridorer som känns tryggare och där de slipper gå genom elevgrupper som upplevs hotfulla. Flera elever berättar att de inte vågar gå till matsalen alls eftersom det inte känns tryggt där. Istället, berättar de, går de hem och äter eller äter inget alls eller så går personal och hämtar mat från matsalen åt dem som de kan äta på andra platser i skolan. Eleverna pekar ut vissa områden på skolan som känns otrygga; skolans olika entréer, korridorerna utanför skolmatsalen och biblioteket, skolmatsalen samt flera områden i B-huset. Elever som går sitt andra år på skolan säger att situationen blivit värre läsåret 2015/16. Elever uppger också att deras lärare inte alltid ingriper och de tror att det beror på att lärarna inte vågar. Några elever berättar att det kan vara svårt att gå till elevhälsan eftersom den finns på en plats i skolan där eleverna inte känner sig trygga.

Skolinspektionen har vid tillsynsbesöket intervjuat två lärargrupper, den ena gruppen undervisar till största delen på de nationella programmen och den andra på introduktionsprogrammen. Lärare berättar i intervjuer om en otrygg skolmiljö och de pekar ut samma områden som otrygga som eleverna gör.

Även lärarna berättar att det förekommer bränder och skadegörelse i skolans lokaler, att det förekommer droger och att elever har med sig stinkbomber och smällare in på skolan. Av intervjuer med lärare framgår att lärare ibland måste följa elever in i skolan och genom skolan på grund av att eleverna är för rädda för att gå själva genom vissa platser. Enligt lärarna finns det områden som elever undviker att vistas i. Lärare uppger också att det finns elever som trakasserar andra elever verbalt, att elever blivit attackerade i hissen och att många elever är rädda för att röra sig i skolans lokaler och att elever hjälper varandra för att de ska våga gå till matsalen. Enligt lärarna finns det trygghet i klassrummen, men inte utanför dem. Skolan är stor med många elever och lärarna uppger att det också finns elever från andra skolor, andra vuxna som vistas i lokalerna och att de inte vet hur de ska hantera detta. Lärarna beskriver skolmiljön som otrygg och rörig och att det händer saker som gör eleverna otrygga hela tiden. Vidare uppger lärarna vid en av intervjuerna att situationen på skolan har varit sådan här de senaste åren, att de som lärare blivit hemmablinda för situationen på skolan och att det obehag som eleverna känner inte är löst. Lärare berättar om en elev som var mobbad och som därför inte ville gå till B-huset där kursen var förlagd och att eleven istället valde att inte läsa kursen.

Skolinspektionen har vid tillsynsbesöket intervjuat representanter för elevhälsan (vid intervjun deltog skolsköterskor, kuratorer och specialpedagoger). Elevhälsan uppger att det finns otrygga platser på skolan, att det finns elever som inte vågar gå inne i skolan utan istället tar utevägar och att det finns elever som nästan inte vågar gå in i skolan. De berättar att det finns gäng som elever inte vill gå igenom utanför uppehållsrummet, utanför skolmatsalen och utanför biblioteket, vid norra entrén och i uppehållsrummet. Elevhälsan berättar att det är ett problem att skolan är stor lokalmässigt, att det finns så många in- och utgångar, att skolan är öppen och att det vistas elever där som inte går på skolan. Elevhälsan uppger att eleverna inte har en trygg miljö och att det på Burgårdens Utbildningscentrum också skett stölder och att en elev blivit hotad. De berättar också att skolan tidigare gjort ID-kontroller, men att det inte gjorts under läsåret 2015/16. Elevhälsan uppger att de pratat om att det finns otrygga platser på skolan under flera år och att skolans arbete för att eleverna ska få trygghet och studiero inte räcker till.

Av intervju med rektorn för skolenheten framgår att han är medveten om de områden som elever, lärare och elevhälsan uppger som otrygga. Rektorn uppger att exempel på detta är bottenplanet i B-huset, hörnet vid entrén, entrén mot Munkebacksgymnasiet och parkeringen där, korridoren utanför biblioteket där han uppger att elever inte vågar gå själva och ett omklädningsrum i A-

huset på tredje. Rektorn berättar också att drogförsäljning kan förekomma vid parkeringen mellan Burgårdens Utbildningscentrum och Munkebäcksgymnasiet. Rektorn uppger vidare att det förekommer bränder och skadegörelse på skolan, att elever skjuter smällare inne på skolan och att elever kränker varandra verbalt flera gånger varje dag. Enligt rektorn är det många elever som känner sig otrygga på skolan. Rektorn berättar att det är ett problem att skolan är stor lokalmässigt och därmed svår att övervaka, liksom att det finns många externa verksamheter i lokalerna vilket gör att det är svårt att veta vilka personer som hör till skolan.

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns elever som inte är trygga på skolenheten. Elever, lärare, elevhälsan och rektorn ger en samstämmig bild av en närmast kaotisk studiemiljö som präglas av allvarliga händelser som bränder, smällare, skadegörelse, stinkbomber, droger och verbala kränkningar. Elever uppger att de är otrygga i skolan och nämner särskilt vissa platser i skolan såsom entréerna, korridorerna utanför matsalen och biblioteket, skolmatsalen och flera områden i B-huset. De säger också att det kan vara svårt för dem att uppsöka elevhälsan just på grund av att de inte känner sig trygga med vägen dit. För att undvika de platserna som upplevs som otrygga väljer de alternativa vägar och tar utevägen eller bakvägen in i skolan istället för att gå genom korridorerna. De har också hittat egna vägar genom korridorerna för att slippa gå genom elevgrupper som upplevs hotfulla. Både lärare och rektor bekräftar elevernas bild av att det finns flera platser i skolan som upplevs otrygga av eleverna. Lärarna säger även att de ibland följer med elever som är rädda genom korridorerna för att de ska kunna ta sig till en lektion. Enligt rektorn är det många elever som känner sig otrygga i skolan och tillägger att det även är en otrygg miljö i omklädningsrummet i A-huset samt att det förekommer drogförsäljning på parkeringsplatsen utanför skolan. Utredningen visar också att situationen har pågått under flera år och enligt elever har det förvärrats det senaste året. Vidare framgår det av utredningen att det i vissa situationer finns brist på studiero, då både elever och lärare uppger att det händer att lektioner störs av elever som öppnar klassrumsdörrar och gapar under pågående lektioner.

*Målinriktade arbetet för att motverka kränkande behandling***Rättslig reglering**

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare anger skollagen att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens utredning

Vid tiden för tillsynsbesöket finns ingen aktuell plan mot kränkande behandling för läsåret 2015/16 för skolenheten. Den plan som rektorn skickat in till Skolinspektionen inför tillsynen "Likabehandlingsplan 2014-15. Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Burgårdens Utbildningscentrum, August Kobbs gymnasium" gäller föregående läsår. I likabehandlingsplanen anges att kartläggning sker genom trivselenkäter till elever i årskurs 1 och 2 och att enkäterna analyseras. Även olika åtgärder beskrivs. Både enkäter och åtgärder är generella för hela Burgårdens Utbildningscentrum och för August Kobbs gymnasium, det finns inga resultat eller åtgärder redovisade som bygger på en kartläggning av situationen på skolenheten Burgårdens Utbildningscentrum 3. I likabehandlingsplanen redovisas resultat och analys från en kartläggning som genomfördes med elever vårterminen 2013. Av den kartläggningen framgår att det finns platser där elever inte känner sig trygga. Det gäller entréerna i A- och B-husen, där också folk som inte går på skolan uppehåller sig, det gäller vägen till matsalen, vissa korridorer och gemensamhetsutrymmen. Även stölder anges som en otrygghetsfaktor. Många elever har även upplevt sig trakasserade av andra elever genom språkbruk och otrevliga blickar, som exempel anges trakasserier för sexuell läggning, religion, kön och etnicitet. Det finns inga enkätresultat redovisade från år 2014. I

dokumentet "Augustirapport 2015, skola, Burgårdens Utbildningscentrum" anges under delaktighet och inflytande att "resultatet av trivselenkäten visar att tryggheten på skolan behöver förbättras". Vidare framgår av rapporten att det i den senaste medarbetarenkäten var 25 procent av personalen som hade upplevt sig kränkta i någon form. Som åtgärd har en temadag om likabehandling genomförts under hösten 2015 för samtlig personal som arbetar inom Burgårdens Utbildningscentrum.

Elever uppger i intervjuer att personalen inte alltid griper in när det händer saker som exempelvis när elever bråkar och eleverna berättar att de känner sig otrygga i skolan. Flera elever känner inte till om det finns en plan mot kränkande behandling, andra elever berättar att likabehandlingsplanen inte följs. Eleverna uppger att skolan har anställt fler skolvärddar, men tycker inte att dessa används på rätt sätt och att det ändå blir kaotiskt på en del platser. Eleverna berättar om ID-kontroller som skolan genomför. Några elever tycker att kontrollerna är bra, medan andra elever menar att kontrollerna skapar ytterligare otrygghet eftersom grindar låses vilket gör att de får det svårare att ta sig ut ur skolan.

Lärare uppger i intervjuer att det för läsåret 2015/16 inte finns någon plan mot kränkande behandling och att de inte heller under tidigare år varit med och analyserat resultaten från enkäter eller tagit fram åtgärder i en plan mot kränkande behandling. De säger att resultaten från de enkäter som tidigare gjorts inte delats upp per skolenhet utan redovisats för hela Burgårdens Utbildningscentrum och menar att resultaten därför inte kan ses för de program eller den skolenhet lärarna arbetar på. Några lärare anser inte att en ny plan skulle räcka för de problem som finns på skolan eftersom problemen är så omfattande. Andra lärare känner inte alls till den tidigare planen, men uppger att de vet vart de ska vända sig om en kränkning sker. När lärare ska ge exempel på hur de arbetar målinriktat för att motverka kränkande behandling av elever uppger de att de följer elever genom skolan, att de låter eleverna vara kvar i sina klassrum på rasterna och att rektorerna rör sig ute i korridorerna. Lärarna menar dock att det som görs inte räcker till och att det behöver vidtas fler åtgärder. De nämner att det diskuteras att införa låsta dörrar och passerkort, men säger samtidigt att detta är något som diskuterats under flera år och att tidigare låsta dörrar nu öppnats igen. Lärarna beskriver också att de tycker att det är obehagligt och verkningslöst att säga till elever som står och röker inom skolans område.

Representanter för elevhälsan uppger i intervju att skolans arbete med trygghet och studiero inte räcker till. De berättar vidare att orsaken till att det inte finns en aktuell plan mot diskriminering och kränkande behandling beror på att den

rektor som tidigare ansvarat för planen har slutat. Enligt elevhälsan har inte någon av de andra rektorerna tagit över ansvaret och deras uppfattning är att arbetet med planen nu "hänger i luften" och att det inte förankrats hos personal och elever. Gällande den inaktuella planen uppger de att de alltid arbetat för att den ska gälla hela Burgårdens Utbildningscentrum och inte uppdelat på respektive skolenhet.

Rektorn uppger i intervju att han vet att flera kränkningar sker mellan eleverna varje dag, men att det inte alltid anmäls till honom. I den skriftliga redogörelsen från rektorn som inkommit till Skolinspektionen inför tillsynen skriver rektorn att han inte har anmält någon incident gällande kränkande behandling till huvudmannen under de senaste 12 månaderna och att skolans personal gör för få anmälningar på skolan. Rektorn uppger i intervju att det inte finns någon plan mot kränkande behandling som gäller för läsåret 2015/16. Vid intervju med rektorn uppger han att det inte går att utläsa ur trivselenkäterna vad eleverna på Burgårdens Utbildningscentrum 3 har svarat och hur hans skolenhet urskiljs i planen. Enligt rektorn genomförs inte heller några specifika åtgärder för att motverka kränkande behandling för Burgårdens utbildningscentrum 3. Som exempel på åtgärder nämner rektorn att de på Burgårdens Utbildningscentrum utökat antalet skolvärdar från två till fyra och att de startat ett trygghetsråd som ska träffas första gången en vecka efter Skolinspektionens besök. I trygghetsrådet ingår bland annat rektorn och en servicechef och enligt rektorn kommer trygghetsrådet att undersöka möjligheterna att införa skalskydd och om de kan låsa dörrar och sektioner av skolan vid olika tidpunkter. Rektorn säger att han i december 2015 ska ta upp frågan om planen mot kränkande behandling på ett krisgruppsmöte. I den skriftliga redogörelsen från rektorn som inkommit till Skolinspektionen inför tillsynen anger rektorn även att de haft två studiedagar för personalen och att lärare oavsett enhet ska prata med eleverna vid skolstart om hur man ska vara mot varandra.

Skolinspektionens bedömning

Som framgått ovan visar Skolinspektionens utredning att det finns elever som inte är trygga på skolenheten. Trots detta finns det inga kartläggningar, på skolenhetsnivå, av vad som orsakar dessa upplevelser av otrygghet. De trivselenkäter som genomförs bryts inte ned på skolenhetsnivå vilket gör att rektorn inte vet om de åtgärder som sätts in för att förebygga kränkande behandling av elever är rätt åtgärder för hans skolenhet. Det är angeläget att skolan så snart som möjligt kartlägger orsakerna till de kränkningar som förekommer och till varför skolmiljön av så många uppfattas som otrygg och att effektiva åtgärder sedan sätts in för att förhindra kränkningar och för att

tillförsäkra eleverna den skolmiljö de har rätt till. Det finns inte heller en plan mot diskriminering och kränkande behandling som gäller för aktuellt läsår. Skolinspektionen finner detta anmärkningsvärt, särskilt med tanke på att Burgårdens Utbildningscentrum redan våren 2013 identifierade stora brister gällande tryggheten för eleverna. Dessutom har inga resultat från trivselenkäter, vare sig för våren 2014 eller våren 2015, sammanställts och analyserats.

Vidare visar utredningen att det på skolenheten saknas ett målinriktat arbete för att förhindra kränkande behandling av elever. Utöver att anställa fler skolvårdar (dessa arbetar för samtliga skolenheter på Burgårdens Utbildningscentrum) ges få exempel på ett målinriktat arbete som utgår från skolenhetens behov. Hur de dagliga kränkningarna av elever som rektor uppger att han känner till ska minska framgår inte. Det enda som framgått är att det tidigare funnits planer på att införa passerkort och möjlighet att låsa delar av byggnaden samt att lärarna har haft studiedagar samt vid skolstart talar med eleverna om hur de ska vara mot varandra men inte hur detta skulle leda till en tryggare miljö för eleverna utan kränkande behandling. Elever uppger vidare att lärare inte alltid griper in när elever utsätts. Personal anmäler inte heller alltid de händelser som sker till rektorn, vilket gör att rektorn inte får kännedom om dem och inte heller kan vidta några åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Rektorn har inte heller anmält några ärenden till huvudmannen, trots att han uppgett att det förekommer kränkningar mellan elever varje dag, vilket gör att huvudmannen inte fått kännedom om situationen på skolenheten och inte heller kunnat vidta några åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Sammanfattningsvis visar utredningen på allvarliga och omfattande brister, som pågått under flera år, i skolenhetens arbete med trygghet och studiero och i det målinriktade arbetet med att förhindra kränkande behandling av elever.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en skolhuvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som konstaterats ovan uppfyller Göteborgs kommun inte de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten. Kommunen föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Skolinspektionen har vid tillsynen kunnat konstatera omfattande brister i tryggheten och studieron vid skolan och i skolans arbete för att motverka kränkande behandling.

Tillsynen har visat att skolmiljön vid skolan är närmast kaotisk, med allvarliga händelser som bränder, smällare, slagsmål, stölder, kränkande tilltalsord och hot. Många elever är rädda för att gå in i skolan och undviker vissa områden som upplevs som hotfulla. Av intervjuer framgår att lärare ibland måste följa elever ut från skolan på grund av att eleverna är för rädda för att gå själva genom vissa platser. Tillsynen har också visat på brister i studieron och att skolans arbete för att motverka kränkande behandling är otillräckligt.

Att elever upplever sig otrygga i skolmiljön, medför att elever inte ges den skolmiljö de enligt skollagen har rätt till. Om detta tillåts fortgå under en lång tid riskerar det att få konsekvenser för elevernas lärande och resultat. Bristerna i tryggheten och studieron vid skolan har redan pågått under flera års tid och har, enligt elever, förvärrats de senaste åren. Att skolans förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling brister försvårar arbetet med att komma till rätta med de omfattande bristerna som kunnat konstateras inom detta centrala område. Det är angeläget att bristerna inom detta område snarast rättas till.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få för eleverna samt den tid under vilken bristerna fortgått, och mot bakgrund av övriga brister av allvarlig karaktär som kunnat konstateras i verksamheten, bedömer Skolinspektionen att föreläggandet ska förenas med vite.

Skolinspektionen har informerat Arbetsmiljöverket angående ovanstående brister.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnen, från lärande som sker på

arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska tillsammans med personalen följa upp skolenhetens resultat samt resultatet av arbetet med trygghet och studiero. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen.
- Det som framkommer vid uppföljningen ska analyseras. Utifrån analysen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Rektorn ska också planera för och se till att åtgärderna genomförs.
- Rektorn ska se till att uppföljning, beslut om åtgärder och planering för att genomföra dessa dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet

ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen har rektorn ansvaret för skolenhetens resultat och för att resultaten följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Skolinspektionens utredning

Av den dokumentation som inkommit till Skolinspektionen inför tillsynen framgår att det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete som tar sikte på skolenheten och som utgår från en uppföljning av elevers kunskapsresultat och resultat från arbetet med trygghet och studiero. I dokumenten "Handlingsplan för kvalitetsarbetet Burgårdens Utbildningscentrum 2014-2015, program för kvalitetsutveckling", "Augustirapport 2015, skola, Burgårdens Utbildningscentrum" samt "Verksamhetsplanering 2015, skola, Burgårdens Utbildningscentrum" finns inget beskrivet som handlar om elevers resultat för skolenheten Burgårdens Utbildningscentrum 3. Dokumenten beskriver resultat, analys och utvecklingsåtgärder som gäller för Burgårdens Utbildningscentrum som helhet (fem skolenheter ingår).

I handlingsplanen (som inte är reviderad utan gällde för läsåret 2014/15) beskrivs bland annat utbildningsförvaltningens program för kvalitetsutveckling som alla skolor i förvaltningen ska arbeta med. Augustirapporten tar upp Burgårdens Utbildningscentrums förutsättningar, lokala mål, nyckeltal och kvalitetsutveckling. Under avsnittet "nyckeltal" framgår bland annat att 55 procent av samtliga elever som avslutade utbildningen läsåret 2014/15 fick gymnasieexamen och att den genomsnittliga närvaron för samtliga elever samma läsår låg på 78 procent. Genomströmning för elever inom introduktionsprogrammen på Burgårdens Utbildningscentrum redovisas också. Det framgår dock ingenstans hur det går för eleverna inom Burgårdens Utbildningscentrum 3, inga resultat för naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet eller resultat för introduktionsprogrammen inom enheten (individuellt alternativ och språkintrouktion) redovisas. Under "delaktighet och inflytande" framgår att Burgårdens Utbildningscentrum varje år genomför en trivselenkät som berör elevernas arbetsmiljö, trivsel och trygghet där det konstateras att "resultatet av trivselenkäten visar att tryggheten på skolan behöver förbättras". (Som framgår av bedömningsområde Trygghet och studiero, är den senaste trivselenkäten som sammanställts och analyserats från våren 2013.)

Lärare uppger i intervjuer att de inte diskuterar elevernas kunskapsresultat på en övergripande skolenhetsnivå, i stället genomförs kontinuerlig uppföljning av kunskapsresultaten på individnivå. Enligt lärarna skapas en osäkerhet för dem som lärare när de inte känner till hur det går för eleverna i de olika kurserna. Lärarna berättar att de inte vet hur kunskapsresultaten eller resultaten från trivselenkäter följs upp på skolenheten och att det inte redovisas resultat i något dokument som enbart rör Burgårdens Utbildningscentrum 3. De ger exempel på olika fortbildningsinsatser för lärare som de upplever kommer "uppifrån" och som de inte tycker stämmer med behoven på skolenheten. Lärarna berättar att de tidigare haft elevers närvaro som ett prioriterat utvecklingsområde men de vet inte varför detta område prioriterades.

Representanter för elevhälsan uppger i intervju att de inte deltar i någon utvärdering av elevernas kunskapsresultat för Burgårdens Utbildningscentrum 3.

Av den dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet som inkommit till Skolinspektionen inför tillsynen framgår att detta är ett gemensamt arbete som de fem rektorerna för skolenheterna inom Burgårdens Utbildningscentrum arbetar med. Av intervjun med rektorn för Burgårdens Utbildningscentrum 3 framgår att all statistik som presenteras i denna dokumentation sammanställs av utbildningsförvaltningen. Dokumenten innehåller resultat från hela Burgårdens Utbildningscentrum och inte specifikt från rektorns egen skolenhet. Rektorn uppger att det hade varit bra om han kunde se resultaten på sin skolenhet och inte sammanslaget som det redovisats i dokumenten. Rektorn säger att utvecklingsåtgärder för skolenheten tas fram genom samtal med elever men att dessa inte sammanställs i något dokument. Rektorn uppger vid intervjun att de resultat huvudmannen begär in från honom är den för alla fem rektorerna på Burgårdens Utbildningscentrums gemensamma "Augustirapporten" och "Verksamhetsplaneringen". Rektorn berättar att han rapporterar till huvudman, men menar att det är rektorernas ansvar att se till att det systematiska kvalitetsarbetet blir synligt på skolan.

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att det inte genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå för Burgårdens Utbildningscentrum 3. Den dokumentation som finns rörande det systematiska kvalitetsarbetet utgår från samtliga skolenheter inom Burgårdens Utbildningscentrum. Ur denna dokumentation går det inte att urskilja vilka resultat som faktiskt rör eleverna inom Burgårdens Utbildningscentrum 3. Rektorn följer inte upp sina elevers

kunskapsresultat och kan därför inte tillsammans med lärare och övrig personal analysera resultaten. Det sker ingen dokumentation av de utvecklingsåtgärder som sätts in på skolenhetsnivå och detta gör att rektorn inte heller kan utvärdera om rätt åtgärder vidtagits. Resultaten från arbetet med trygghet och studiero dokumenteras inte alls på skolenhetsnivå.

Sammantaget medför detta att rektorn inte heller, utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen av kunskapsresultat och arbetet med trygghet och studiero för den egna skolenheten, beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumenterar de beslutade åtgärderna. Inte heller planerar eller genomför rektorn utvecklingsåtgärder utifrån vad som framkommer vid en analys av den egna skolenhetens resultat. Bristerna inom området trygghet och studiero och det målinriktade arbetet mot att förhindra kränkande behandling i detta beslut kan härledas till ett bristande systematiskt kvalitetsarbete.

I samband med den senaste regelbundna tillsynen (då utgjorde Burgårdens Utbildningscentrum en skolenhet) våren 2011 riktades kritik mot att rektorerna inte tog tillräckligt ansvar för att skolans resultat regelbundet utvärderades och användes för att nå de nationella målen (Dnr 43-2010:4949, beslut 2011-03-01). Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att likadana brister identifieras även vid denna tillsyn.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en skolhuvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som konstaterats ovan uppfyller Göteborgs kommun inte de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten. Kommunen föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Skolinspektionens tillsyn har, som framgått ovan, visat på omfattande brister i det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå. Enligt Skolinspektionen kan bristerna i det systematiska kvalitetsarbetet vara en avgörande förklaring till att allvarliga brister inom centrala områden kunnat uppstå på skolan och fortgå under så pass lång tid.

De brister som kunnat konstateras i verksamheten, inom framförallt området trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling, drabbar många elever och får särskilt kännbara konsekvenser för de elever i skolan som är mest utsatta. Om inte bristerna inom det systematiska kvalitetsarbetet åtgärdas, riskerar bristerna att även fortsatt få betydande konsekvenser för eleverna.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få för eleverna, den tid under vilken bristerna redan tillåtits fortgå, och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som kunnat konstateras i verksamheten, bedömer Skolinspektionen att skäl föreligger att förena föreläggandet med vite.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 27 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna ska delta i utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Uteblir en elev utan giltigt skäl ser rektorn till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag. (15 kap. 16 § skollagen)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Om en elev utan giltigt skäl uteblir från utbildningen ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag.
- Rektorn ska se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Informera vårdnadshavare samma dag om elev uteblir från utbildningen utan giltigt skäl

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska en elev i gymnasieskolan delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Att frånvaron avser den sista lektionen på eftermiddagen, lektioner som genomförs på annan skola inom det individuella valet eller arbetsplatsförlagd utbildning och skolan inte hinner få uppgift om detta är exempel på särskilda skäl som anges i förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 414).

Skolinspektionens utredning

Av intervju med rektorn framgår att lärarna rapporterar in elevernas frånvaro i skolans digitala lärplattform och att vårdnadshavare uppmanas att skapa ett konto på lärplattformen för att kunna anmäla frånvaro och själva se elevens närvaro och frånvaro, men att det finns vårdnadshavare som inte registrerat sig på lärplattformen. Enligt rektorn finns det ingen rutin för hur fort lärarna ska ringa vårdnadshavare om elever uteblir från utbildningen utan giltigt skäl. Rektorn uppger att lärarna inom introduktionsprogrammen ofta ringer när eleven varit frånvarande under flera dagar, max en vecka. Rektorn uppger att de inte ringer vårdnadshavarna samma dag, men att vårdnadshavarna kan se frånvaron samma dag, förutsatt att de själva går in på lärplattformen.

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att rektorn inte ser till att vårdnadshavare informeras samma dag om eleven varit frånvarande utan giltigt skäl. Detta eftersom vårdnadshavarna hänvisas till att själva gå in på den digitala lärplattformen för att ta del av frånvaron istället för att skolan aktivt informerar om frånvaron samma dag. Det har inte heller framkommit några särskilda skäl att frångå informationsskyldigheten. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Därutöver ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 277) anges att elevhälsans fokus inte ska vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv.

Skolinspektionens utredning

Av dokumentation som inkommit till Skolinspektionen inför tillsynen och av intervjuer med representanter för elevhälsan framgår följande angående elevhälsans organisation. Elevhälsan inom Burgårdens Utbildningscentrum är delvis gemensam för de fem skolenheterna. Den gemensamma delen består av kuratorer på 1,75 tjänst, skolsköterskor på 2,6 tjänst och en för gymnasieområde Skånegatan gemensam psykolog på 0,6 tjänst. Kuratorerna och skolsköterskorna har rektorn för Burgårdens Utbildningscentrum 5 som chef, medan psykologen är anställd centralt av utbildningsförvaltningen. Totalt finns tolv specialpedagoger, men dessa arbetar på de olika skolenheterna och har då respektive skolenhets rektor som chef. Den gemensamma delen av elevhälsan har delat upp eleverna mellan sig så alla elever har "en egen" skolsköterska och kurator. Elevhälsomöten genomförs regelbundet, oftast varje vecka, på skolenhetsnivå med ansvarig rektor, däremot genomförs inga möten då samtliga i elevhälsan deltar. Psykologen deltar en eller två gånger per termin

på elevhälsomötena som genomförs på skolenhetsnivå. Inom Burgårdens Utbildningscentrum 3 arbetar två specialpedagoger.

Elever uppger i intervju att de vet vilka personer som ingår i elevhälsan och var de finns om de vill träffa dem. Enligt eleverna har elevhälsan besökt klasserna och presenterat sig. Eleverna kan inte ge något exempel på att elevhälsan arbetat med något förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Representanterna för elevhälsan uppger i intervju att de inte arbetar främst främjande och förebyggande. Enligt elevhälsan saknar de att de under sina möten med rektor inte pratar om det förebyggande och hälsofrämjande arbetet och att de inte är delaktiga i diskussioner kring det som sker på skolan. De får istället veta i efterhand om något bråk skett på skolan och förväntas då vara med och lösa bråket. De beskriver sitt arbete som brandkårsutryckningar med inslag av främjande delar. De berättar också att de tidigare, under en annan chef, hade diskussioner om det förebyggande och hälsofrämjande arbetet samt ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan, men att det inte är så nu.

I intervjun berättar rektorn att elevhälsan inte arbetar mest förebyggande och hälsofrämjande utan istället utifrån redan uppkomna elevärenden. Rektorn säger att det beror på det stora behovet av insatser av elevhälsan som finns på skolan och att elevhälsan därför inte hinner med det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att elevhälsan inte används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Enligt både elevhälsan och rektorn arbetar elevhälsan främst med akuta elevärenden utifrån redan uppkomna situationer. Eftersom elevhälsan oftast kopplas in först i det åtgärdande arbetet när ärenden redan uppstått kan arbetet inte anses vara främst av förebyggande och hälsofrämjande karaktär som författningarna föreskriver.

Motivering till föreläggande som ingripande

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens

ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Beslut

2016-01-18
25 (29)

Dnr 43 - 2015:4654

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Beslut

2016-01-18
26 (29)

Dnr 43 - 2015:4654

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Avdelningschef

Annika Stenberg
Utredare/Föredragande

Hur man överklagar, se bilaga 3

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Burgården Utbildningscentrum 3

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Burgården Utbildningscentrum 3

I Göteborgs kommun är det utbildningsnämnden som fullgör kommunens uppgifter inom skolformen gymnasieskola. Utbildningsnämnden ansvarar även för studie- och yrkesvägledning samt modersmålsundervisning för alla elever på gymnasieskolan i Göteborgs kommun. Utbildningsförvaltningen utför de uppdrag utbildningsnämnden beslutar om. Förutom utbildningskansliet, den centrala administrationen, finns inom utbildningsförvaltningen: vägledningscentrum som samlar studie- och yrkesvägledning, center för skolutveckling i Göteborgs kommun samt språkcentrum som ger modersmålsstöd, modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet. I Göteborgs kommun finns 13 kommunala gymnasieskolor som tillhör något av tre gymnasieområden: Skånegatan, Centrum eller Lindholmen. De flesta gymnasieskolorna är indelade i ett antal skolenheter.

Burgårdens Utbildningscentrum tillhör gymnasieområde Skånegatan och var fram till och med läsåret 2010/11 en skolenhet. År 2011 genomfördes en omorganisation som innebär att Burgårdens Utbildningscentrum idag är indelad i fem skolenheter. Varje skolenhet leds av en rektor. Detta beslut rör Burgårdens Utbildningscentrum 3.

Burgårdens Utbildningscentrum består av A-huset och B-huset som sammanlänkas av en korridor, matsal och café, bibliotek, aula och ett rum för IT-support. Huvudentrén finns i A-huset och mellan A- och B-huset finns en gård med flera entréer. Eleverna har sin hemvist och de flesta lektionssalar i antingen A- eller B-huset. I A-huset bedrivs extern verksamhet i form av kurser, frisörsalong och restaurang. Burgårdens gymnasiesärskola har sina lokaler i A-huset och till matsalen kommer elever från andra skolor för att äta. Rektorn, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning finns i B-huset. Eleverna på Burgårdens Utbildningscentrum 3 rör sig därför både i A- och B-huset.

Burgårdens Utbildningscentrum 3 erbjuder utbildning inom två nationella program och två introduktionsprogram. De nationella programmen är samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. De två introduktionsprogrammen är individuellt alternativ och språkinträdning.

Vid tiden för tillsynsbesöket går totalt på 282 elever på Burgårdens Utbildningscentrum 3. Av dessa går 31 elever på naturvetenskapsprogrammet och 82 på samhällsvetenskapsprogrammet, på introduktionsprogrammet individuellt alternativ går 136 elever och på språkinträdning 33 elever. På introduktionsprogrammen finns verksamheter som kallas IA-AST (individuellt alternativ för elever med funktionshinder inom autismspektra) där tolv elever går.

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, Kungsgatan 20, 411 19 Göteborg..

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.